

Autor: Trevor Lynch

Film *The Road* dokázal, že *The Road Warrior* vypadá jako utopie. Příběh je založen na novele Cormaca McCarthyho a režíroval jej John Hillcoat. Ve filmu *The Road* hraje Viggo Mortensen otce a Kodi McPhee jeho malého syna bojující o přežití a dostanou se v Americe na “pobřeží” zpusťšené nějakou ekologickou apokalypsou.

Tato událost zjevně vyhladila všechna zvířata a rostliny, nějak však minula lidské bytosti zanechané živoření na konzervovaných potravinách a když ty dojdou, začne se objevovat kanibalismus. Nejde už o groteskní předpoklad nějakého průměrného zombie filmu, nýbrž o domýšlivost a neskromnost rádoby uměleckého filmu, kde režisérův styl z něj dělá hloupost.

Po dvou trýznivých hodinách buráčení větru, deště, olovených nebes, deprese, plácání o sebevraždě, sebevraždě, a ještě jednou o sebevraždě, hladovění, léčkách, zemětřesení, padajících stromech, nedůvěře, nelidskému jednání člověka proti člověku, a kde se potulují gangy kanibalů — prostě jedna zpropadená věc za druhou — dochází *deus ex machina* ke šťastnému konci.

Původní apokalyptický předpoklad je najednou revidován. Dozvíme se, že ne všechna zvířata jsou mrtvá a ne všichni lidé padli na úroveň kanibalismu. Krátce, jde o happy end, k němuž dojde za cenu proměny zbývajícího filmového příběhu v emocionální švindl. Kdyby býval tento film zůstal věrný původnímu předpokladu, tak by závěrečná věta zněla: “No děcka, tak to vypadá, že už máme zase v meníčku maso.”

Nestěžuji si. Abych řekl pravdu, byl jsem rád, že to vůbec skončilo. Prostě jsem chtěl odtamtud vypadnout.

Jako spousta lidí, kteří se hluboce odcizili systému, si libuji v myšlence jeho důkladného zhroucení. Takové zhroucení zničí mechanismy sociální kontroly a myšlenkového kondicionování. Zápas o přežití nás zbaví rovnostářství, progresivismu, sentimentality, myšlenkové masturbace a pobožnůstkářského svinstva. Falešné hodnoty budou zlikvidovány. (S potěšením jsem v *The Road* sledoval rodinu, jak při hledání jídla kráčela přes drahokamy a bankocetle.) Slabí a pošetilí zahynou, silní a chytří přežijí. Kouzlo zdravého barbarství ustaví základ pro vzestup nové civilizace. A možná, že tentokrát to uděláme správně.

Postapokalyptické filmy však obecně přinášejí zklamání, poněvadž na mé gusto toho přežívá příliš mnoho špatného. *The Road* ovšem jde k opačnému extrému. Nevydržel bych v tom světě ani pět minut (ne že by se mi vedlo dobře ani v prostředí, jež ukazuje *The Road Warrior*). Jenže osobní přežití je pro mne méně důležité než přežití bílé rasy, a, poctivě řečeno, dokud nedošlo na konci k obratu, choval jsem jen malou naději.

Je tu nějaký rasový význam, poselství, nebo předsudek stran *The Road*? Ve skutečnosti nikoliv. Obsazení i vedlejší role mají běloši, kromě dvou nebo tří Afroameričanů. Myslěl bych si, že podle této podoby apokalypsy, kterou projektuje film, černí upadnou do kanibalismu, zatímco bělochům se podaří udržet jakési zdání civilizace spolu s nadějí na přečkání této katastrofy. Namísto toho vidíme, jak běloši propadají kanibalismu a zoufalství.

Jeden z černochoů, obsazený ve filmu do role, krade bílé rodině potraviny a je při tom přichycen. Mortensenova postava ho má na mušce a donutí ho svléknout do naha, žadonícího a brečícího. Chlapec přemluví otce, aby mu nechal oblečení, nikdy se však nedozvíme, zda jej získal nazpět.

S pobavením jsem četl na internetových fórech, že tato scéna některé diváky rozrušila. Byli zhrozeni světem, v němž boj o přežití pomíjí vinu bílých a zatvrzuje srdce k prosbám černých. To je pro mne velká satisfakce. Ale tito kritici mohou zůstat klidní, neboť nakonec převáží instinkty pošetilého chlapce.

The Road představuje neustávající deprimující zážitek bez momentu dramatického vykoupení či umělecké hodnoty. Pokud bylo v knize něco dobrého, tak na plátno se to nedostalo. Myslím, že to mělo být "umění," ale to se tam vůbec neobjeví. Intelektuální pozérství bude prohlašovat, že to nutí k úvahám, je to však pouze matoucí.

Neplývejte časem a penězi, abyste *The Road* shlédli. A pro rány boží na něj neposílejte nikoho, kdo je v depresi. Prorokuji, že tenhle film bude příčinou více sebevražd než finská zima.

Článek Trevora Lynche: *The Road: The Feel-Bad Movie of the Apocalypse* vyšel původně na stránkách Counter-Currents Publishing. Překlad do češtiny Okultura.cz.